

Familie FarveLøbet Stevns
Møllevænget 18
4660 Store Heddinge

ATT: Camilla Madsen

Kystdirektoratet
J.nr. 2025 - 61726
Ref. cvj
Den 14. august 2025

Afslag til opsætning af skulptur inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

I har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til opsætning af en skulptur inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 3d Højerup By, Højerup, Højerup Bygade 34A, 4600 Store Heddinge, i Stevns Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver afslag efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Af ansøgningen fremgår det, at Familie FarveLøbet Stevns ønsker at opføre en af Thomas Dambos trolde i Mindelunden ved Højeruplund. Ejendommen er i sin helhed omfattet af strandbeskyttelseslinjen, se fig. 1

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Fig. 1. Ortofoto 2025 forår. Den røde prik markerer den matrikel ansøgningen vedrører. Det orange prikkede område markerer det strandbeskyttede areal. De sorte og orange streger markerer de vejledende matrikelskel.

Ligeledes fremgår det af ansøgningen, at formålet med opsætningen af skulpturen er at skabe en kunstnerisk og kulturel attraktion, som inviterer til refleksion, leg og ophold i naturen. Skulpturen ønskes placeret på plads 11 i mindelunde, se fig. 2.

Fig. 2. Kortmateriale fra ansøgningen

Af ansøgningen oplyses det, at skulpturen vil være udført i genbrugstræ i overensstemmelse med kunsternes bæredygtige tilgang til kunst i naturen. Dertil oplyses det, at det vil tage 14 dage at opføre skulpturen og det ønskes, at den skal stå i mindst 3 år, men vil blive vedligeholdt, således den kan holde i længere tid.

Derudover oplyses det i ansøgningen, at:

”Trolden ønskes placeret inden for et fredet område tæt ved kysten. Der vil ikke blive etableret faste installationer i jorden ud over en simpel fod/sokkel i naturmateriale. Adgang til trolden vil ske via eksisterende stier. Der vil ikke være behov for kørsel med tungt maskineri. Der er givet tilladelse fra relevante instanser.”

”Projektet tilrettelægges med stor respekt for de naturlige omgivelser og den fredede status. Skulpturen placeres, så den ikke skader flora, fauna eller kystdynamik. Ingen træer fældes. Der vil blive taget højde for erosion og landskabsforhold.”

Af ansøgningsmaterialet fremgår der ingen tilkendegivelser fra lodsejerne til at placere en trold på den nævnte matrikel.

Ejendommen er i sin helhed beliggende i et område, der er registeret som fredskov, omfattet af kirkebyggelinjen og fredningen Højerup Kirke. Derudover er matriklen udpeget som værdifuldt landskab i kommuneplanen.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen vurderer Kystdirektoratet, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 206 Stevns Rev) ligger ca. 102 m mod øst. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 206.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Bilag IV-arter

Kystdirektoratet har i den konkrete sag, hvor der meddeles afslag, ikke foretaget en vurdering af, om det ansøgte kan medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Naturbeskyttelseslovens bestemmelse om strandbeskyttelseslinjen er en restriktivt

administreret forbudsbestemmelse, hvis hovedformål er at sikre en generel friholdelse af kystområderne imod indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, kan der kun i særlige tilfælde meddeles dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Der kan derfor kun dispenseres, hvis særlige forhold taler for det, herunder hvis der er tale om et nødvendigt formål, som bør gå forud for den generelle beskyttelsesinteresse, og der ikke ved en dispensation skabes præcedensvirkning i strid med det generelle formål med reglerne. Bestemmelsen administreres i praksis meget restriktivt.

Kystdirektoratet bemærker, at der efter praksis i visse tilfælde kan meddeles dispensation til opsætning af midlertidige kunstværker, såfremt de udføres under hensyntagende til den omgivende natur. Midlertidige forstås i denne sammenhæng som et begrænset antal uger. Ønskes et kunstværk opsat i en længere periode, anser Kystdirektoratet værket som et anlæg af permanent karakter.

I de tilfælde hvor der er opnået dispensation til at opstille kunst over en længere periode, har der været tale om kunst med en hel særlig begrundelse og tilknytning til det specifikke sted. Således at kunstværket ikke kan placeres andre steder og derved heller ikke uden for strandbeskyttelseslinjen.

I den konkrete sag er det Kystdirektoratets vurdering, at der ikke er tale om et midlertidigt kunstværk, selvom trolden skabes af materialer der er forgængeligt på sigt. Derudover finder Kystdirektoratet ikke, at trolden har en specifik tilknytning til den ønskede placering, og derved kan trolden også placeres uden for strandbeskyttelseslinjen.

Det anførte i ansøgningen om, at formålet med opsætningen af skulpturen er at skabe en kunstnerisk og kulturel attraktion, som inviterer til refleksion, leg og ophold i naturen, kan ikke medføre en anden vurdering.

Kystdirektoratet finder endvidere ikke, at det anførte i ansøgningen om, at projektet tilrettelægges med stor respekt for de naturlige omgivelser og den fredede status, er et tilstrækkeligt argument for en dispensation.

Ligeledes finder Kystdirektoratet ikke, at det anførte om, at skulpturen placeres så den ikke skader flora, fauna eller kystdynamik, samt at der vil blive taget højde for erosion og landskabsforhold, er et tilstrækkeligt argument for en dispensation.

I vurderingen er der yderligere lagt vægt på, at en dispensation vil kunne skabe en utilsigtet præcedensvirkning i andre lignende sager, dvs. at andre vil kunne få en forventning om at kunne opnå dispensation til lignende anlæg inden for strandbeskyttelseslinjen i strid med lovens formål.

Kystdirektoratet meddeler på denne baggrund afslag til opsætning af den ønskede skulptur.

Med venlig hilsen

Christina Actonia Hattesen-Hangård
Kystdirektoratet
+45 20 93 17 86
cvj@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag
Bilag 2: Klagevejledning
Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Stevns Kommune, stevns@stevns.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Stevns, stevns@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Østsjælland oestsjaelland@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Stevns, stevns@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, nbu_sj@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk
- Fredningsnævnet for Østsjælland, oestsjaelland@fredningsnaevn.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 206, Stevns Rev

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 206		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	
Arter:	Marsvin (1351)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))